

260) Troben les arrels dels polinomis següents:

a) $x^4 + 3x^3 - 40x^2$

Troben les arrels del polinomi significa trobar les solucions de l'equació

$$x^4 + 3x^3 - 40x^2 = 0$$

Normalment sabem trobar les arrels senceres.

Com que no té terme independent, hem de factoritzar el polinomi:

$$x^2 (x^2 + 3x - 40) = 0$$

Per tant, les arrels del polinomi inicial són les arrels de x^2 i de $x^2 + 3x - 40$.

• $x^2 = 0 \Rightarrow x = \pm \sqrt{0} \Rightarrow x = 0$

• $x^2 + 3x - 40 = 0$

Aplicarem la fórmula general de 2n grau

$$x = \frac{-3 \pm \sqrt{3^2 - 4 \cdot 1 \cdot (-40)}}{2 \cdot 1} = \frac{-3 \pm \sqrt{9 + 160}}{2}$$

$$= \frac{-3 \pm \sqrt{169}}{2} = \frac{-3 \pm 13}{2} \begin{cases} \frac{-3 + 13}{2} = 5 \\ \frac{-3 - 13}{2} = -8 \end{cases}$$

Per tant, les arrels són 0, 5 i -8.

$$b) 2x^3 - x^2 - 118x - 315$$

Com que $t \in$ terme independent, podem usar el teorema de Ruffini per trobar les arrels racionals del polinomi.

$$\text{Div}(315) = \left\{ \pm 1, \pm 3, \pm 5, \pm 7, \pm 9, \pm 15, \pm 21, \pm 35, \pm 45, \pm 63, \pm 105, \pm 315 \right\}, j = \text{que:}$$

$$\begin{array}{r|l} 315 & 5 \\ 63 & 3 \\ 21 & 3 \\ 7 & 7 \\ 1 & \end{array}$$

$$315 = 3^2 \cdot 5 \cdot 7$$

\Rightarrow Els divisors de 315 són els nombres que s'obtenen prenent els factors de 315, un a un, dos a dos, etc.

$$1 \text{ factor: } 3, 5, 7$$

$$2 \text{ factors: } 3^2 = 9, 3 \cdot 5 = 15, 3 \cdot 7 = 21 \\ 5 \cdot 7 = 35$$

$$3 \text{ factors: } 3^2 \cdot 5 = 45, 3^2 \cdot 7 = 63, \\ 3 \cdot 5 \cdot 7 = 105$$

$$4 \text{ factors: } 3^2 \cdot 5 \cdot 7 = 315$$

$$0 \text{ factors: } 1$$

Provem amb 1

$$\begin{array}{r|rrrr} & 2 & -1 & -118 & -315 \\ 1 & & 2 & 1 & -117 \\ \hline & 2 & 1 & -117 & -432 \end{array} \Rightarrow 1 \text{ no és arrel}$$

Si proveu amb -5 funció:

$$\begin{array}{r|rrrr} & 2 & -1 & -118 & -315 \\ -5 & & -10 & +55 & 315 \\ \hline & 2 & -11 & -63 & 0 \end{array}$$

\downarrow
 $2x^2 - 11x - 63$

Pu tant, $\boxed{-5}$ és arrel.

Ueavis

$$2x^3 - x^2 - 118x - 315 = (x + 5) \cdot (2x^2 - 11x - 63)$$

Pu saber les arrels de $2x^2 - 11x - 63$ aplicant la fórmula de resolució:

$$2x^2 - 11x - 63 = 0$$

$$x = \frac{11 \pm \sqrt{(-11)^2 - 4 \cdot 2 \cdot (-63)}}{2 \cdot 2} =$$

$$= \frac{11 \pm \sqrt{121 + 504}}{4} = \frac{11 \pm \sqrt{625}}{4} = \frac{11 \pm 25}{4}$$

$$\left\{ \begin{array}{l} \frac{11+25}{4} = \boxed{9} \\ \frac{11-25}{4} = \boxed{\frac{-7}{2}} \end{array} \right.$$

c) $x^5 - 2x^4 - 3x^2 + 6x$

Com que no tenim terme independent, factoritzem

$$x^5 - 2x^4 - 3x^2 + 6x = x(x^4 - 2x^3 - 3x + 6)$$

Heur de trouver des diviseurs de 6.

$$6 = 2 \cdot 3$$

$$\Rightarrow \text{Div}(6) = \{ \pm 1, \pm 2, \pm 3, \pm 6 \}$$

$$\begin{array}{r|rrrrr} & 1 & -2 & 0 & -3 & 6 \\ 1 & & 1 & -1 & -1 & -4 \\ \hline & 1 & -1 & -1 & -4 & 2 \end{array}$$

$\Rightarrow 1$ no es arrel

$$\begin{array}{r|rrrrr} & 1 & -2 & 0 & -3 & 6 \\ -1 & & -1 & 3 & -3 & 6 \\ \hline & 1 & -3 & 3 & -6 & 12 \end{array}$$

$\Rightarrow -1$ no es arrel

$$\begin{array}{r|rrrrr} & 1 & -2 & 0 & -3 & 6 \\ 2 & & 2 & 0 & 0 & -6 \\ \hline & 1 & 0 & 0 & -3 & 0 \\ \downarrow & & & & & \\ & x^3 & + 0x^2 & + 0x & - 3 \end{array}$$

$\Rightarrow 2$ es arrel

$$\Rightarrow x^5 - 2x^4 - 3x^2 + 6x = x \cdot (x-2) \cdot (x^3 - 3)$$

$x^3 - 3$ es un polinomi racionalment fàcil de trobar les seues arrels reals:

$$x^3 - 3 = 0 \Rightarrow x^3 = 3 \Rightarrow x = \sqrt[3]{3}$$

\Rightarrow les arrels son $0, 2, \sqrt[3]{3}$

$$d) \quad x^4 + x^3 - 8x^2 - 2x + 12$$

hem de cercar les arrels reals del polinomi.

$$12 = 2^2 \cdot 3$$

$$0 \text{ factors} \Rightarrow 1$$

$$1 \text{ factor} \Rightarrow 2, 3$$

$$2 \text{ factors} \Rightarrow 2^2 = 4, 2 \cdot 3 = 6$$

$$3 \text{ factors} \Rightarrow 2^2 \cdot 3 = 12$$

$$\Rightarrow \text{Div}(12) = \{ \pm 1, \pm 2, \pm 3, \pm 4, \pm 6, \pm 12 \}$$

$$\begin{array}{r|rrrrr} & 1 & 1 & -8 & -2 & 12 \\ 1 & & 1 & 2 & -6 & -8 \\ \hline & 1 & 2 & -6 & -8 & \boxed{4} \end{array}$$

$\Rightarrow 1$ no és arrel

$$\begin{array}{r|rrrrr} & 1 & 1 & -8 & -2 & 12 \\ -1 & & -1 & 0 & 8 & -6 \\ \hline & 1 & 0 & -8 & 6 & \boxed{6} \end{array}$$

$\Rightarrow -1$ no és arrel

$$\begin{array}{r|rrrrr} & 1 & 1 & -8 & -2 & 12 \\ 2 & & 2 & 6 & -4 & -12 \\ \hline & 1 & 3 & -2 & -6 & \boxed{0} \end{array}$$

$\Rightarrow \boxed{2 \text{ és arrel}}$

$$\Rightarrow x^4 + x^3 - 8x^2 - 2x + 12 = (x-2) \cdot (x^3 + 3x^2 - 2x - 6)$$

$$\text{Div}(6) = \{ \pm 1, \pm 2, \pm 3, \pm 6 \}$$

Provarem amb -3 :

$$\begin{array}{r|rrrr} & 1 & 3 & -2 & -6 \\ -3 & & -3 & 0 & 6 \\ \hline & 1 & 0 & -2 & \boxed{0} \end{array}$$

$\Rightarrow \boxed{-3 \text{ és arrel}}$

$$\Rightarrow x^4 + x^3 - 8x^2 - 2x + 12 = (x-2)(x+3) \cdot (x^2-2)$$

$$x^2 - 2 = 0 \Rightarrow x^2 = 2 \Rightarrow x = \pm\sqrt{2}$$

\Rightarrow Les arrels del polinomi són $2, -3, \sqrt{2}, -\sqrt{2}$.

e) $3x^4 - 12x^3 - 33x^2 + 90x$.

Factoritzar

Si diem $p(x) = 3x^4 - 12x^3 - 33x^2 + 90x$ el polinomi inicial tenim que

$$p(x) = x(3x^3 - 12x^2 - 33x + 90)$$

$\Rightarrow 0$ és arrel de $p(x)$.

$$\begin{array}{r|l} 90 & 2 \\ 45 & 3 \\ 15 & 3 \\ 5 & 5 \\ 1 & \end{array}$$

$$90 = 2 \cdot 3^2 \cdot 5$$

1 Factor $\Rightarrow 1$

1 Factor $\Rightarrow 2, 3, 5$

2 Factors $\Rightarrow 2 \cdot 3, 2 \cdot 5, 3 \cdot 5, 3^2$
" " " " " "
6 10 15 9

3 Factors $\Rightarrow 2 \cdot 3 \cdot 5 = 30$

$$2 \cdot 3 \cdot 3 = 18$$

$$3 \cdot 3 \cdot 5 = 45$$

4 Factors $\Rightarrow 90$.

$$\text{Div}(90) = \{ \pm 1, \pm 2, \pm 3, \pm 5, \pm 6, \pm 9, \pm 10, \pm 15, \pm 18, \pm 30, \pm 45 \}$$

Si prouve que $x=2$, racine:

$$\begin{array}{r|rrrr} & 3 & -12 & -33 & 90 \\ 2 & & 6 & -12 & -90 \\ \hline & 3 & -6 & -45 & 0 \end{array}$$

$$p(x) = x \cdot (x-2) \cdot (3x^2 - 6x - 45)$$

$$x = \frac{6 \pm \sqrt{36 - 4 \cdot 3 \cdot (-45)}}{2 \cdot 3} = \frac{6 \pm \sqrt{36 + 540}}{6}$$

$$= \frac{6 \pm 24}{6} \begin{cases} \boxed{5} \\ \boxed{-3} \end{cases}$$

\Rightarrow les racines de $p(x)$ sont $0, 2, -3$ et 5

$$f) \quad x^4 + 28x^3 - 60x^2 = x^2(x^2 + 28x - 60)$$

$$x^2 - 28x - 60 = 0 \rightarrow x = \frac{28 \pm \sqrt{784 - 4 \cdot 1 \cdot (-60)}}{2 \cdot 1}$$

$$= \frac{28 \pm \sqrt{1024}}{2} = \frac{28 \pm 32}{2} \begin{cases} \textcircled{30} \\ \textcircled{-2} \end{cases}$$

\Rightarrow Racines sont $0, -2$ et 30 .

$$261) a) x^4 + 3x^3 - 40x^2 = 0$$

$$x^2(x^2 + 3x - 40) = 0$$

$$\rightarrow x^2 = 0 \Rightarrow \boxed{x = 0}$$

$$\rightarrow x^2 + 3x - 40 = 0$$

$$x = \frac{-3 \pm \sqrt{9 - 4 \cdot 1 \cdot (-40)}}{2 \cdot 1} = \frac{-3 \pm 13}{2} \begin{matrix} \boxed{5} \\ \boxed{-8} \end{matrix}$$

$$b) 2x^3 - x^2 - 118x = 315$$

$$2x^3 - x^2 - 118x - 315 = 0$$

$$\begin{array}{r|l} 315 & 5 \\ 63 & 7 \\ 9 & 3 \\ 3 & 3 \\ 1 & 1 \end{array}$$

$$0 \text{ Factors} \Rightarrow 1$$

$$1 \text{ Factor} \Rightarrow 3, 5, 7$$

$$2 \text{ Factors} \Rightarrow 3^2 = 9, 3 \cdot 5 = 15, 3 \cdot 7 = 21 \\ 5 \cdot 7 = 35$$

$$315 = 3^2 \cdot 5 \cdot 7$$

$$3 \text{ Factors} \Rightarrow 3^2 \cdot 5 = 45$$

$$3^2 \cdot 7 = 63$$

$$3 \cdot 5 \cdot 7 = 105$$

$$4 \text{ Factors} \Rightarrow 315$$

$$\text{Div}(315) = \pm 1, \pm 3, \pm 5, \pm 7, \pm 9, \pm 15, \pm 21, \pm 35, \pm 45, \\ \pm 63, \pm 105, \pm 315$$

Si proviamo di far Ruffini con $x = -5$ funziona:

$$\begin{array}{r|rrrr} & 2 & -1 & -118 & -315 \\ -5 & & -10 & 55 & +315 \\ \hline & 2 & -11 & -63 & 0 \end{array}$$

$\Rightarrow -5$ è
radice

$$2x^2 - 11x - 63 = 0$$

$$x = \frac{11 \pm \sqrt{121 - 4 \cdot 2 \cdot (-63)}}{2 \cdot 2} = \frac{11 \pm \sqrt{625}}{4} = \frac{11 \pm 25}{4} \begin{matrix} \boxed{9} \\ \boxed{-\frac{7}{2}} \end{matrix}$$

$$e) \quad x^3 - \frac{5x^2}{2} + x = 0$$

$$2x^3 - 5x^2 + 2x = 0$$

$$x(2x^2 - 5x + 2) = 0$$

$$\rightarrow \boxed{x = 0}$$

$$\rightarrow 2x^2 - 5x + 2 = 0$$

$$x = \frac{5 \pm \sqrt{25 - 4 \cdot 2 \cdot 2}}{2 \cdot 2} = \frac{5 \pm \sqrt{9}}{4}$$

$$= \frac{5 \pm 3}{4} \begin{cases} \boxed{2} \\ \frac{2}{4} = \boxed{\frac{1}{2}} \end{cases}$$

$$d) \quad 12x^4 - 39x^2 + 27 = 0$$

Es vna biquadrate. Feinnd curi

$$t = x^2$$

$$12t^2 - 39t + 27 = 0$$

$$t = \frac{39 \pm \sqrt{(-39)^2 - 4 \cdot 12 \cdot 27}}{2 \cdot 12} = \frac{39 \pm \sqrt{225}}{24}$$

$$= \frac{39 \pm 15}{24} \begin{cases} \frac{9}{4} \\ 1 \end{cases}$$

$$\text{Cem fue } t = x^2 \Rightarrow x = \pm \sqrt{t}$$

$$\Rightarrow x = \pm \sqrt{\frac{9}{4}} = \pm \frac{3}{2}$$

$$x = \pm \sqrt{1} = \pm 1,$$

Ava bi, a b
biquadrate
bi pot kener
solucioes "gcher"

Ho ben de comprovar a l'equació original:

$$12 \cdot 1^4 - 39 \cdot 1^2 + 27 = 0 \Rightarrow 1 \text{ és solució}$$

$$12 \cdot (-1)^4 - 39 \cdot (-1)^2 + 27 = 0 \Rightarrow -1 \text{ és solució}$$

$$12 \cdot \left(\frac{3}{2}\right)^4 - 39 \cdot \left(\frac{3}{2}\right)^2 + 27 = 0 \Rightarrow \frac{3}{2} \text{ és solució}$$

$$12 \cdot \left(-\frac{3}{2}\right)^4 - 39 \cdot \left(-\frac{3}{2}\right)^2 + 27 = 0 \Rightarrow -\frac{3}{2} \text{ és solució.}$$

No té cap solució falsa

Per tant, les solucions de l'equació són $\pm 1, \pm \frac{3}{2}$.

FACTORIZACIÓ

262) Factoritzem els polinomis següents:

a) $x^3 - 2x^2 - 5x + 6$

Cercam les arrels enters al mateix temps per factoritzar

$$Div(6) = \{\pm 1, \pm 2, \pm 3, \pm 6\}$$

Fem Ruffini amb $x = 1$.

$$\begin{array}{r|rrrr} & 1 & -2 & -5 & 6 \\ 1 & & 1 & -1 & -6 \\ \hline & 1 & -1 & -6 & 0 \end{array}$$

$\Rightarrow 1$ és arrel

Si diem $p(x)$ al polinomi original, tenim que

$$p(x) = (x-1) \cdot (x^2 - x - 6)$$

Cercam les arrels de $x^2 - x - 6$ usant la fórmula

general de 2n grau:

$$x = \frac{1 \pm \sqrt{1 - 4 \cdot 1 \cdot (-6)}}{2 \cdot 1} = \frac{1 \pm \sqrt{25}}{2} = \frac{1 \pm 5}{2} \begin{cases} 3 \\ -2 \end{cases}$$

$$\Rightarrow p(x) = (x-1) \cdot (x-3) \cdot (x+2)$$

b) $x^3 - x^2 + 9x - 9$

$$Div(9) = \{\pm 1, \pm 3, \pm 9\}$$

$$\begin{array}{r|rrrr} & 1 & -1 & 9 & -9 \\ 1 & & 1 & 0 & 9 \\ \hline & 1 & 0 & 9 & 0 \end{array}$$

$\Rightarrow 1$ és arrel i, per tant,

$$x^3 - x^2 + 9x - 9 = (x-1) \cdot (x^2 + 9)$$

$x^2 + 9$ no té arrels, per tant,

aquesta és la factorització buscada

$$x^2 + 9 = 0$$

$$x^2 = -9$$

$$x = \pm \sqrt{-9}$$

no té solució

$$c) 15x^3 + 25x^2 - 10x$$

Treiem factor comun:

$$15x^3 + 25x^2 - 10x = 5x(3x^2 + 5x - 2)$$

Aplicam la formula general de rezolvare:

$$x = \frac{-5 \pm \sqrt{25 - 4 \cdot 3 \cdot (-2)}}{2 \cdot 3} = \frac{-5 \pm \sqrt{25 + 24}}{6} = \frac{-5 \pm 7}{6}$$

$$\begin{cases} \frac{2}{6} = \frac{1}{3} \\ \frac{-12}{6} = -2 \end{cases}$$

$$\begin{aligned} \Rightarrow 15x^3 + 25x^2 - 10x &= 5x \cdot \left(3\left(x - \frac{1}{3}\right) \cdot (x + 2)\right) \\ &= 15x \left(x - \frac{1}{3}\right) \cdot (x + 2) \end{aligned}$$

Acest exercițiu poate es podric haber get treiem factor comun x i no $5x$.

$$d) 3x^3 - 3x^2 - 6x$$

Treiem factor comun:

$$3x^3 - 3x^2 - 6x = 3x(x^2 - x - 2)$$

Aplicam la formula de rezolvare:

$$x = \frac{1 \pm \sqrt{1 - 4 \cdot 1 \cdot (-2)}}{2 \cdot 1} = \frac{1 \pm \sqrt{9}}{2} = \frac{1 \pm 3}{2} \begin{cases} 2 \\ -1 \end{cases}$$

$$\Rightarrow 3x^3 - 3x^2 - 6x = 3x \cdot (x + 1) \cdot (x - 2)$$

$$e) 2x^4 + 4x^3 - 10x^2 - 8x + 12$$

$$\text{Div}(12) = \{ \pm 1, \pm 2, \pm 3, \pm 4, \pm 6, \pm 12 \}$$

$$\begin{array}{l|l} 12 & 2 \quad 3 \text{ Factors} \Rightarrow 2^2 \cdot 3 = 12 \\ 6 & 2 \quad 2 \text{ Factors} \Rightarrow 2^2 = 4, 2 \cdot 3 = 6 \\ 3 & 3 \\ 1 & 1 \text{ Factor} \Rightarrow 2, 3 \\ \hline 12 = 2^2 \cdot 3 & 0 \text{ factors} \Rightarrow 1. \end{array}$$

Provam amb $x=1$ fent Ruffini per veure si és arrel
reel.

$$\begin{array}{r|rrrrr} & 2 & 4 & -10 & -8 & 12 \\ 1 & & 2 & 6 & -4 & -12 \\ \hline & 2 & 6 & -4 & -12 & 0 \end{array}$$

Per tant, 1 és arrel i per tant

$$2x^4 + 4x^3 - 10x^2 - 8x + 12 = (x-1) \cdot (2x^3 + 6x^2 - 4x - 12)$$

Volem cercar les arrels reals de $2x^3 + 6x^2 - 4x - 12$

$$\begin{array}{r|rrrr} & 2 & 6 & -4 & -12 \\ 1 & & 2 & 8 & 4 \\ \hline & 2 & 8 & 4 & -8 \end{array}$$

1 no és arrel

$$\begin{array}{r|rrrr} & 2 & 6 & -4 & -12 \\ -1 & & -2 & -4 & 8 \\ \hline & 2 & 4 & -8 & -4 \end{array}$$

-1 no és arrel

$$\begin{array}{r|rrrr} & 2 & 6 & -4 & -12 \\ 2 & & 4 & 20 & 32 \\ \hline & 2 & 10 & 16 & 20 \end{array}$$

2 no és arrel

$$\begin{array}{r|rrrr} & 2 & 6 & -4 & -12 \\ -2 & & -4 & -4 & 16 \\ \hline & 2 & 2 & -8 & 4 \end{array}$$

-2 no és arrel.

$$\begin{array}{r|rrrr} & 2 & 6 & -4 & -12 \\ 3 & & 6 & 36 & 96 \\ \hline & 2 & 12 & 32 & \boxed{84} \end{array}$$

3 no es arrel

$$\begin{array}{r|rrrr} & 2 & 6 & -4 & -12 \\ -3 & & -6 & 0 & 12 \\ \hline & 2 & 0 & -4 & \boxed{0} \end{array}$$

-3 es arrel

$$\Rightarrow 2x^4 + 4x^3 - 10x^2 - 8x + 12 = (x-1) \cdot (x+3) \cdot (2x^2 - 4)$$

$$2x^2 - 4 = 0$$

$$2x^2 = 4$$

$$x^2 = 2$$

$$x = \pm\sqrt{2}$$

$$\Rightarrow 2x^4 + 4x^3 - 10x^2 - 8x + 12 = \boxed{2 \cdot (x-1) \cdot (x+3) \cdot (x-\sqrt{2}) \cdot (x+\sqrt{2})}$$

$$f) -x^3 + x^2 + 4x - 4$$

$$\text{Div}(4) = \{ \pm 1, \pm 2, \pm 4 \}$$

$$\begin{array}{r|rrrr} & -1 & 1 & 4 & -4 \\ 1 & & -1 & 0 & 4 \\ \hline & -1 & 0 & 4 & \boxed{0} \end{array} \Rightarrow 1 \text{ es arrel.}$$

$$-x^3 + x^2 + 4x - 4 = (x-1) \cdot (-x^2 + 4)$$

$$-x^2 + 4 = 0$$

$$-x^2 = -4$$

$$x^2 = 4$$

$$x = \pm 2$$

$$\Rightarrow \begin{aligned} & -x^3 + x^2 + 4x - 4 \\ & = -1 \cdot (x-1) \cdot (x-2) \cdot (x+2) \end{aligned}$$

$$g) -5x^4 + 20x^2 - 20$$

Si fem el canvi $t = x^2$, obtenim una equació binòmica de

$$-5t^2 + 20t - 20 = 0$$

$$t = \frac{-20 \pm \sqrt{20^2 - 4 \cdot (-5) \cdot (-20)}}{2 \cdot (-5)} = \frac{-20 \pm 0}{-10} \begin{matrix} 2 \\ 2 \end{matrix}$$

\Rightarrow 2 és arrel doble

$$\Rightarrow -5t^2 + 20t - 20 = -5(t-2) \cdot (t-2)$$

Si ara fesfem el canvi $t = x^2$

$$\Rightarrow -5x^4 + 20x^2 - 20 = -5(x^2-2) \cdot (x^2-2)$$

$$x^2 - 2 = 0 \Rightarrow x^2 = 2 \Rightarrow x = \pm\sqrt{2}$$

$$\Rightarrow x^2 - 2 = (x - \sqrt{2}) \cdot (x + \sqrt{2})$$

$$\Rightarrow -5x^4 + 20x^2 - 20 = -5(x - \sqrt{2})(x + \sqrt{2})(x - \sqrt{2})(x + \sqrt{2})$$

Reordenant això és igual a

$$\begin{aligned} & -5(x - \sqrt{2}) \cdot (x - \sqrt{2}) \cdot (x + \sqrt{2}) \cdot (x + \sqrt{2}) \\ & = -5(x - \sqrt{2})^2 \cdot (x + \sqrt{2})^2 \end{aligned}$$

Reflexió: Si haguessim provat de fer Ruffini amb el polinomi original per cercar les arrels enters, no haguessim obtingut cap resta 0 perquè el polinomi no té arrels enters ($\pm\sqrt{2}$ són les seves arrels)

$$h) 3x^4 - 6x^3 - 27x^2 + 54x$$

Treiem factor comú:

$$3x^4 - 6x^3 - 27x^2 + 54x = x(3x^3 - 6x^2 - 27x + 54)$$

Atenem però:

$$3x(x^3 - 2x^2 - 9x + 18)$$

\Rightarrow que els divisors de 18 són més pocs que els de 54.

$$Dv(18) = \{\pm 1, \pm 2, \pm 3, \pm 6, \pm 9, \pm 18\}$$

$$\begin{array}{r|l} 18 & 2 \\ 9 & 3 \\ 3 & 3 \\ 1 & \end{array}$$

$$18 = 3^2 \cdot 2$$

$$\begin{array}{r|rrrr} & 1 & -2 & -9 & 18 \\ 1 & & 1 & -1 & -10 \\ \hline & 1 & -1 & -10 & \boxed{8} \end{array}$$

$$\begin{array}{r|rrrr} & 1 & -2 & -9 & 18 \\ -1 & & -1 & 3 & 6 \\ \hline & 1 & -3 & -6 & \boxed{24} \end{array}$$

$$\begin{array}{r|rrrr} & 1 & -2 & -9 & 18 \\ 2 & & 2 & 0 & -18 \\ \hline & 1 & 0 & -9 & \boxed{0} \end{array}$$

\Rightarrow 2 es arrel.

$$\Rightarrow 3x(x^3 - 2x^2 - 9x + 18) = 3x(x-2)(x^2 - 9)$$

$$x^2 - 9 = 0 \Rightarrow x^2 = 9 \Rightarrow x = \pm 3$$

$$\Rightarrow 3x^4 - 6x^3 - 27x^2 + 54x = 3x(x-2)(x-3)(x+3)$$

42) Resolueu les equacions següents:

$$a) \begin{vmatrix} x-2 & 1-2x \\ x & x^2 \end{vmatrix} = 0$$

Calculam primer el valor del determinant:

$$\begin{aligned} \begin{vmatrix} x-2 & 1-2x \\ x & x^2 \end{vmatrix} &= (x-2)x^2 - x(1-2x) \\ &= x^3 - 2x^2 - x + 2x^2 \\ &= x^3 - x \end{aligned}$$

$$x^3 - x = 0$$

$$x(x^2 - 1) = 0$$

$$\begin{cases} \rightarrow x = 0 \end{cases}$$

$$\begin{cases} \rightarrow x^2 - 1 = 0 \Rightarrow x^2 = 1 \Rightarrow x = \pm 1. \end{cases}$$

Per tant, les solucions són $x=0$, $x=1$, i $x=-1$.

$$b) \begin{vmatrix} -1 & 2 & 0 \\ a & -3 & 1 \\ 0 & -1 & 1 \end{vmatrix} = 0$$

Si diem Δ al determinant, tenim que:

$$\Delta = 3 - 2a - 1 = -2a + 2$$

$$\Delta = 0 \Rightarrow -2a + 2 = 0 \Rightarrow a = \frac{-2}{-2} = \boxed{1}$$

$$c) \begin{vmatrix} a-1 & 1 & -1 \\ 0 & a+6 & 3 \\ a-1 & 2 & 0 \end{vmatrix} = 3(a-1) + (a+6)(a-1) - 6(a-1)$$

$$\begin{aligned} &= \cancel{3a} - 3 + a^2 - \cancel{a} + \cancel{6a} - \cancel{6} - \cancel{6a} + \cancel{6} \\ &= a^2 + 2a - 3 = 0 \Rightarrow a = \frac{-2 \pm \sqrt{4 - 4 \cdot 1 \cdot (-3)}}{2 \cdot 1} \end{aligned}$$

$$\Rightarrow a = \frac{-2 \pm 4}{2} \begin{cases} 1 \\ -3 \end{cases}$$

73) Pe a finda valori de x si anula el determinant
seguent?

$$\begin{vmatrix} -x & 1 & 0 \\ 1 & -x & 1 \\ 0 & 1 & -x \end{vmatrix} = (-x)^3 + x + x \\ = -x^3 + 2x = 0 \\ \hookrightarrow x(-x^2 + 2) = 0$$

$$\Rightarrow x = 0$$

$$0 \text{ sau}$$

$$-x^2 + 2 = 0$$

$$\Rightarrow 2 = x^2$$

$$x = \pm \sqrt{2}$$

$$\Rightarrow \text{Pe } a \text{ si } x = 0 \text{ si } x = \pm \sqrt{2}$$

74) Resolva el eguaon:

$$\begin{vmatrix} x & 1 & 0 \\ 0 & x & 1 \\ 1 & 0 & x \end{vmatrix} = 0$$

$$x^3 + 1 = 0$$

$$x^3 = -1$$

$$x = \sqrt[3]{-1} = -1$$

75) Trobe en funció de a , el valor del determinant.

$$\begin{aligned}
 & \begin{vmatrix} a+1 & a & a \\ a & a+1 & a \\ a & a & a+1 \end{vmatrix} = (a+1)^3 + a^3 + a^3 \\
 & \quad - a^2(a+1) - a^2(a+1) \\
 & \quad - a^2(a+1) \\
 & = a^3 + 3a^2 + 3a + 1 + 2a^3 - 3a^2(a+1) \\
 & = \cancel{a^3} + \cancel{3a^2} + 3a + 1 + \cancel{2a^3} - \cancel{3a^3} - \cancel{3a^2} \\
 & = 3a + 1
 \end{aligned}$$

76) Trobe en funció de a el valor del determinant

$$\begin{vmatrix} a+1 & a+2 & a \\ a & a+1 & 1 \\ a+2 & a & a+1 \end{vmatrix} \quad \text{i digues quan val 0}$$

Dira Δ al determinant

$$\begin{aligned}
 \Delta & = (a+1)^3 + (a+2)^2 + a^3 - a(a+1)(a+2) \\
 & \quad - (a+2)a(a+1) - a(a+1) \\
 & = a^3 + 3a^2 + 3a + 1 + a^2 + 4a + 4 + a^3 \\
 & \quad - (a^3 + 3a^2 + 2a) - (a^3 + 3a^2 + 2a) \\
 & \quad - (a^2 + a) \\
 & = \cancel{a^3} + \cancel{3a^2} + 3a + 1 + \cancel{a^2} + 4a + 4 + \cancel{a^3} \\
 & \quad - \cancel{a^3} - \cancel{3a^2} - 2a - \cancel{a^3} - \cancel{3a^2} - 2a \\
 & \quad - \cancel{a^2} - a = -3a^2 + 2a + 5
 \end{aligned}$$